

IHMISEN ASIALLA VUOSIKYMMENESTÄ TOISEEN

BAD RELIGIONIN YMPÄRILLÄ SATTUU
JA TAPAHTUU. SEINÄJOELLA YHTYE
TÖRMÄSI BEATLEMANIAAN JA
MELKEIN AITOIHIN VIIKINKEIHIN.

BAD
RELIGION

teksti: TIMO ISOAHO

KALIFORNIALAISEN punklegenda Bad Religionin alkuperäisjäseniin kuuluva Jay Bentley on tuhtunut. Ilosaarirockin backstagella istuva sympaattinen basisti on nostanut puheenaiheeksi – omasta aloitteestaan – vinylilevyt ja niiden soinnillisen ylivoiman.

– Minulle on yritetty vakuuttaa, että vinyli tekee taas tuloaan. No, varmasti näin onkin, sillä niiden myyntihän käväisi lähellä nolaa cd:n vallattua markkinat. Minun kaltaiseni viittäkymmentä lähestyvät kaverit toki herkistelevät vinylien äärellä, mutta mihin asti se kantaa? Suurin osa tämän päivän nuorista ei edes tiedä, mikä on vaikkapa seiskatuumainen single. Minullakin on 17- ja 19-vuotiaat musiikista kiinnostuneet pojat, eikä heitä voisi vähempää kiinnostaa epäkäytännöllinen kapistus nimeltä vinylilevy, Bentley pudistelee päätään.

– Jälkikasvuni mielestä on järjetöntä nähdä kaikki se vaiva musiikin kuulemiseksi. Yritän sitten havainnollistaa, että kuunnelkaapa biisi ensin mp3-tiedostona tietokoneelta ja sen jälkeen sama kappale vinyliltä kunnollisilla kaiuttimilla. Erohan on oikeasti huikaa. Mutta poikani... He eivät todellakaan ymmärrä!

Bad Religionin kitaristin Brett Gurewitzin omistaman Epitaph-lafkan osoitteeseen tulee myös paljon sähköpostia, joissa tiedustellaan kappaleiden sanoituksia.

– Ihmiset eivät oikeasti ajattele nenäänsä pidemmälle. Lyriikkamme löytyvät levyjen kansivihkoista, mutta netistä laittomia mp3-tiedostoja ladanneet tyypit kehtaavat silti kysellä tekstejä suoraan meiltä!

Mutta mennäänpä hieman ajassa taaksepäin. Siihen on nyt mainio peruste, sillä Bad Religion on juhlistanut kuluvan kalenterivuoden aikana kolmenkymmenen vuoden taivallustaan punkrockin maailmassa. Viimekeväisen merkkipäiväkiertueen jäljiltä yhtye julkaisi toukokuussa ilmaisen 30 Years Live -albumin virallisen postituslistansa jäsenille ja syyskuun lopulla on vuorossa *The Dissent Of Man* – kalifornialaisbändin viidestoista studioalbumi. Mutta palataan siihen vähän myöhemmin.

– Mitä mieleeni nousee yhtyeen varhaisista päivistä? Hmm, mikähen olisi oikea sana? Viattomuus! Totta, kaikki oli niin viatonta, naiivin viatonta. Toki myös pelottavaa ja jännittävää, Bentley mietiskelee.

– Alkuaikoihin liittyy vahvasti myös talo nimeltä Skinhead Manor. Se sijaitsi Hollywoodissa ja paikan meininki oli aikamoisen hurjaa. Kaikki seudun punkyhtyeet, Black Flagista Circle Jerksiin, hengailivat siellä. Talossa oli treenikämppejä ja bilehuoneita ja sitä piti tukikohtanaan suhteellisen tiivis porukka. Myös Bad Religion sai siellä alkunsa.

– Vedimme ensimmäisen virallisen keikkamme eräässä kellari-klubissa Social Distortionin kanssa. Mutta debyyttiesiintymisemme tapahtui silloisen rumpalimme Jay Ziskroutin takapihalla. Soitimme ehkä kymmenelle ihmiselle...

– Alkuvaiheessa taustalaulujen toteuttaminen oli tosin melkoisen hankalaa. Soitimme pienissä klubeissa ja mikäli me toimme useita mikrofoneja estradille niin punkkarit tietenkin nappasivat ne itselleen ja rupesivat räyhäämään omiaan. Se ei kuulostanut erityisen hyvältä.

– Kieltämättä alkuaikojen keikat olivat suurimmaksi osaksi aika hurjia. Erään kerran Bad Religion ja Circle Jerks palkattiin esiintymään jonkun koulun bileisiin. Opiskelijat eivät oikeasti olleet mitään punkfaneja vaan he olivat vain pukeutuneet punkkareiksi keikan kunniaksi. No, ilta ei sitten mennyt aivan suunnitelmien mukaan... Lukuisa joukko aitoja punkkareita sai nimittäin tietää keikasta ja he saapuivatkin kutsumatta paikalle. Ja silloin meininki muuttui oikeasti hurjaksi!

Entä nouseeko mieleesi tuokiokuvia ensimmäisestä Suomen-keikastanne Seinäjoen Provinssirockissa kesällä 1993?

– Muistan reissun hyvinkin, sillä silloin tapasin suomalaisia viikinkejä! He olivat paidattomia, hyvin lihavia, ja muutenkin jättikokoisia parakkaita pitkätukkia. He joivat suunnattomia määriä olutta ja örisivät metsän siimeksessä!

– Myös itse konsertti oli mahtava. Ehkä se johtui ensimmäisen Suomen-keikan huumasta, mutta porukka tuntui diggaavan meistä todella kovasti. Siis todella kovasti. Siellähän oli jopa havaittavissa sellaisia kevyen beatlemanian piirteitä.

Eräs pitkäaikaisimmista kiertuekumppaneistanne on NOFX. Viime vuonnakin heititte paljon yhteiskeikkoja. Mutta kerropa meille, onko NOFX:n Fat Mike oikeasti hullu?

– Onhan hän – ja hullummaksi vain tulee! Yleensä rock-yhtyeiden sekoiluvuodet ja käsittämättömät toilailut liittyvät uran alkuvaiheeseen.

mutta NOFX:n toiminta tuntuu muuttuvan vuosi vuodelta kahelimmaksi. Oletko nähnyt NOFX:n *Backstage Passport* -dvd:n? Ystävieni päivittelevät, että ovatko ne jutut oikeasti tapahtuneet, vai onko kaikki vain näyteltyä feikkiä. Kyllä, kaikki ne asiat ovat tapahtuneet oikeasti, mutta *Backstage Passport* on siltikin vain pintaraapaisu. NOFX tekee tien päällä jatkuvasti asioita, joita ei todellakaan voi näyttää dvd:lla.

Bad Religionin omintakeinen soundi muodostuu tunnetusti niin sanotusta punk wall of sound -äänimaisesta sekä Gurewitzin, Bentleyyn ja solisti Greg Graffinin laulamista moniäänisistä melodioista. Melkein päällimmäinen äänimaailma sai viimeisen silauksensa *Against The Grain* -albumilla vuonna 1990.

- Pidimme jo Bad Religionin alkuvuosina hyvin monenlaisesta musiikista. Ajatuksemme ei ollut kuulostaa yksi yhteen idoleiltamme, kuten The Ramonesilta tai The Clashilta. Toki diggasimme Sex Pistolsia ja kumppaneita yli kaiken, mutta yhtä lailla intoilimme Jethro Tullista, Eric Claptonista, The Beach Boysista ja The Beatlesista. Greg oli jo yhtyeen alkuvaiheessa taitava solisti, joten päämelodiat hoituivat häneltä käden käänteessä, emmekä heti ymmärtäneetkään kaivata vahvoja moniäänisiä taustalauluja. The Adolescentsin näkemisen myötä kaikki muuttui, Bentley kertoo.

- Alkuvaiheessa taustalaulujen toteuttaminen oli tosin melkoisen hankalaa. Soitimme pienissä klubeissa ja mikäli me toimimme useita mikrofoneja estradille niin punkkarit tietenkin nappasivat ne itselleen ja rupesivat räyhäämään omiaan. Se ei kuulostanut erityisen hyvältä. Ehkä joskus vuoden 1988 paikkeilla keikkapaikkamme alkoivat olla sitä kokoluokkaa, etteivät ihmiset päässeet koko ajan lavalle.

- Eräs vähemmälle huomiolle jäänyt asia on muuten Gregin mahtava artikulaatio. Hän pystyy laulamaan hyvin nopeasti ja hyvin selkeästi ja tämä rytmikäs laulurumpu tuli on aina lisännyt soundimme omalaatuisuutta.

Omlaatuudesta puheen ollen, Bad Religionin kakkoslevy *Into The Unknown* (1983) asettuu kivittomasti siihen kategoriaan. *How Could Hell Be Any Worse?* -debyyttistä (1982) on pitkä matka *Into The Unknownin* syntikkaprogeiluun.

- Se oli outoa aikaa. Los Angeles sulki kaupungin punkklubit. Muusikot alkoivat kasvattaa tukkaa ja bändit ottivat kokoonpanoonsa liidikitaran - ja tuloksena oli speedmetalia. Bad Religion ei lähtenyt siihen suuntaan vaan jätkät ryhtyivät säveltämään progressiivisempaa rockia. Minua sellainen ei olisi voinut vähempää kiinnostaa, joten poistuin rivistöistä.

Osuvasti nimetty *Back To The Known* -ep (1985) palautti pitkälle tauolle vetäytyneen Bad Religionin tuttuun ruutuun.

- Liityin uudelleen yhtyeeseen, kun Greg vakuutti punkin olevan Bad Religionin juttu nyt ja vastaisuudessa. Samoihin aikoihin Brett pääsi eroon huumeongelmastaan ja ryhdyimme työskentelemään seuraavan pitkäsoittonne kimpussa.

Albumi sai lopulta nimen *Suffer*. Vuonna 1988 ilmestynyt pitkäsoitto on monien mielestä Bad Religionin discografian maineikkain teos. Esimerkiksi mainitun NOFX:n Fat Mike on kutsunut levyä "uudeksi suunnannäyttäjäksi".

- Sävellyks- ja kirjoitustyö otti ehkä kolme kuukautta, mutta studioaikaa ei kulunut kuutta päivää enempiä. Muistan elävästi, miten järjettömän hauskoja aikoja ne olivat. Bändi oli taas yhdessä ja luomisvoimaa tuntui riittävän. Kyllä me itsekkin tajusimme, että onnistuimme *Sufferin* myötä, mutta vuoden levy -tittelit tulivat

silti yllätyksenä. Tosin myynti ei todellakaan ollut mitään suurta, sillä albumia kaupattiin alkuvaiheessa ehkä 8000 kappaletta.

1990-luvun alkupuolen *Against The Grain*-, *Generator*- ja *Recipe For Hate* -levyjen nousevan myyntitrendin myötä Bad Religion siirtyi Epitaphilta monikansalliselle Atlanticille. Näinhän tapahtuu useimmille kaupalliseen menestykseen yltäville indieyhtyeille, mutta Bentleyltä löytyy asian taustalle myös varsin konkreettinen selitys.

- Työskentelin trukkikuskina Epitaphin varastolla. *Recipe For Hate* kaupattiin ehkä 200 000 kopiota. Ja se oli tietenkin vain Bad Religionin osuus, joten päälle tulivat Epitaphin muiden yhtyeiden myyntimäärät. Brett tuskailikin jossakin vaiheessa, että meidän pitää tehdä jotakin, resurssimme eivät enää riitä pyörittämään tätä bisnestä!

- Nirvanan manageri Danny Goldberg työskenteli Atlanticilla ja hänen vuokseen päätimme ottaa heidän tarjouksensa vastaan. Jälkikäteen ajateltuna... No, opimme erittäin paljon kansainvälisestä levybisneksestä. Eikä tarvitse tänä päivänä spekuloida, että "mitä olisi tapahtunut jos olisimme silloin menneet Atlanticille".

Mukavastihan homma myös käynnistyi, sillä heti ensimmäinen Atlantic-levymme *Stranger Than Fiction* (1994) myi kultaa.

Kuusi vuotta myöhemmin ilmestynyt *The New America* jäi puolestaan Atlantic-diiliin viimeiseksi.

- Olimmehan me silloin aika ulapalla. *The New American* tuottajana toimi Todd Rundgren ja nauhoitukset tapahtuivat Havaijilla. Emmehän me enää kunnolla tienneet, keitä me oikein olemme ja mitä me olemme tekemässä, Bentley naurahtaa.

Bad Religionin uran monista kummallisistakin käännteistä huolimatta eräs asia on säilynyt samana. Sanoitukset ovat aina pysyneet terävinä.

- Jos minun pitäisi tiivistää sanomamme niin menisin ehkä *Suffer*-levyn *Do What You Want* -kappaleen maailmaan. Haluamme patistaa ihmisiä ajattelemaan omilla aivoilla. Toki sanoituksemme ovat painottuneet eri aikojen mukaan. Esimerkiksi nuoremman Bushin presidenttikaudella ilmestynyt *The Empire Strikes First* -levy on sanomaltaan hyvin poliittinen. Oli suunnattoman pöyristyttävää olla amerikkalainen, kun maamme johtajat kuvittelivat voivansa tehdä mitä vain, missä tahansa maapallolla.

Bad Religionin 30-vuotislevy *The Dissent Of Manin* sanoitukset eivät tuo suuria poikkeuksia tuttuun aihepiiriin.

- Tekstit keskittyvät vahvasti nyt ihmisyhteyden, pieniin jokapäiväisiin asioihin. Siellä pohditaan vastuuta ja ihmismielen arvoituksia. Olenko oikeassa, kun väitän tällä tavalla? Miksi olen tätä mieltä; onko se oppimisen vai oman ajattelun tulosta?

- Lopulta albumista tuli kenties uramme kunnianhimoisin. Siellä on hemmetin nopeita biisejä, mutta samalla ehkä myös hitaimpia juttuja, joita olemme ikinä julkaisseet. Meillä oli toki tämä 30-vuotisjuhla mielessämme ja halusimme sen vuoksi tuoda levyllä Bad Religionin eri puolia.

Oletko jo uskaltanut uhrata ajatuksia yhtyeen nelikymppisille?

- Luin äskettäin joitakin *Sufferin* aikaisia haastatteluja. Olin silloin 24-vuotias ja sanoin painokkaasti, etten voi kuvitellaan soittavani Bad Religionissa yli kolmekymppisenä. Ja nyt olen 46-vuotias! Julkaisemme levyn ja teemme kiertueen jos meitä huvittaa. Ja jos ei huvita niin sitten emme tee mitään. Rakastan tätä bändiä edelleen, mutta nimenomaan näillä asetuksilla. Lopetan samana päivänä, kun joku ryhtyy sanelemaan meille ehtoja ja aikatauluja! ☑

"BAD RELIGION OLI PELASTUKSEMME"

- 80-luvulla NOFX soitti usein kotijuhlissa, kellareissa ja hylätyissä taloissa. Keikat olivat aivan paskoja, sillä emme osanneet soittaa pätkääkään. Sitten ryhdyimme ottamaan esimerkkiä Bad Religionilta ja se koitui pelastukseemme, kertoo basistilaulaja Fat Mike.

Bad Religion on jo täyttänyt kolmekymmentä ja NOFX:n merkkipäivä on kohta käsillä. Miltä se kuulostaa?

- Onhan se käsittämätöntä. Olemme saaneet paikkia vuosikymmeniä maailman parasta duunia - ja punkmuusikko voi vieläpä soittaa aivan päin seinää. Virheet eivät meitä haittaa ja yleisökin luultavasti diggaa vain enemmän.

Millaisia varhaisia muistoja sinulla on Bad Religionista?

- Näin heidät kerran kuuluisalla 924 Gilman Street -punkklubilla. Laulaja Greg Graffin poistui yhtäkkiä lavalta. Basisti Jay Bentley teki pian saman tempun. No, jengi ryhtyi laulamaan Graffin osuuksia ja minä tartuin Jayn bassoon. Ja keikka sai taas jatkoa! Ne olivat niitä aikoja, kun valmistauduin omaan keikkaamme roikkamalla palleissani huumia painoja - vain tunteakseni sopivaa kipua ennen esiintymistä. Kiertuebussissamme matkusti domina, joka kuritti meitä jokaisena yönä.

- Viime vuonna teimme muun muassa Australian-kiertueen co-headlining -meningillä. Kaikkien näiden vuosien jälkeen kiersimme taas suosikkiyhtyeeni Bad Religionin kanssa ja me molemmat olimme illan pääesiintyjä. Se tuntui jo liian hyvältä ollakseen totta!

